

УДК 616.211-002.615.03:616-097:612.015.001.8

*О.Ф. МЕЛЬНИКОВ, Д.И. ЗАБОЛОТНЫЙ, О.Г. РЫЛЬСКАЯ,
Т.В. СИДОРЕНКО, И.В. ФАРАОН, Б.Н. БИЛЬ*

КЛИНИКО-ИММУНОЛОГИЧЕСКОЕ ОБОСНОВАНИЕ ПРИМЕНЕНИЯ ФИТОПРЕПАРАТОВ ДЛЯ УСИЛЕНИЯ ПРОТИВОГРИППОЗНОЙ ВАКЦИНАЦИИ

*ГУ «Институт отоларингологии им. проф. А.И. Колосийченко НАМН Украины»,
(дир. – акад. НАМН Украины, проф. Д.И. Заболотный)*

КЛІНІКО-ІМУНОЛОГІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ЗАСТОСУВАННЯ ФІТОПРЕПАРАТІВ ДЛЯ ПОСИЛЕННЯ ПРОТИГРИПОЗНОЇ ВАКЦИНАЦІЇ

Мельников О.Ф., Заболотный Д.И., Рильська О.Г., Сидоренко Т.В., Фараон І.В., Біль Б.Н. (Київ)

А н о т а ц і я

Актуальність: В даний час в усьому світі проводиться пошук засобів і методів, спрямованих на підвищення антивірусної резистентності організму, для чого запропоновано використовувати в період вакцинації різні препарати з підсилюючою дією – пре- і пробіотики, різні комбінації вітамінів і фітопрепаратів. Крім стандартних підходів до вакцинації проти вірусу грипу, запропоновано нові концепції вакцинації, де введення антигенів пропонується здійснювати тим же шляхом, яким відбувається інфікування, що, однак, не виключає використання ад'ювантних препаратів і при локальній вакцинації.

Матеріал і методи: Дослідження проведено у 25 пацієнтів віком від 23 до 60 років. 12 обстежених за 2 тижні до вакцинації приймали препарат «Імупрет» по 25 крапель 3 рази на добу, особи контрольної групи отримували 20% розчин етанолу. Після цього пацієнтам було введено протигрипозну вакцину Waxigrip (Франція) підшкірно в об'ємі 0,5 мл одноразово. У всіх обстежених до початку прийому фітопрепарату і через 2 тижні після вакцинації натщесерце і в один і той же час отримували периферичну кров і нестимульований ротоглотковий секрет. У сироватці крові визначався титр антитіл гемаглютиніну вірусу грипу в реакції гальмування гемаглютинації та ІФА методом (реактиви Biorpharm-AG (Німеччина)). У ротоглотковому секреті імуноферментним методом визначався рівень секреторного імуноглобуліну класу А (sIgA), вміст α і γ -інтерферонів із застосуванням реактивів Хема-Медика і Цитокін (РФ). Статистична обробка проводилась із застосуванням критерію « χ » Стьюдента і відповідних рекомендацій по обробці титрів антитіл.

Результати: Застосування фітопрепарату BNO 10.30 («Імупрет») перед введенням вакцини проти грипу А істотно підвищує рівень протективних антитіл в сироватці крові в порівнянні з вакцинацією без фітопрепарату. Фітопрепарат «Імупрет» сприяв підвищенню рівня противірусних факторів – α - і γ -інтерферонів в ротоглотковому секреті після наступної вакцинації протигрипозною вакциною і не впливав на рівень sIgA.

Висновок: Використання препарату перед вакцинацією проти грипу суттєво підвищує противірусну резистентність не тільки в системному плані, а й неспецифічно активує вроджені механізми локального імунітету.

Ключові слова: протигрипозна вакцина, антитіла, фітопрепарат, інтерферони.

CLINICAL AND IMMUNOLOGICAL RATIONALE FOR THE APPLICATION PHYTOPREPARATIONS TO STRENGTHEN INFLUENZA VACCINATION

Melnikov OF, Zabolotny DI, Rylska OG, Sydorenko TV, Faraon IV, Bil BN

*State institution «O.S. Kolomyichenko Institute of Otolaryngology of National Academy
of Medical Sciences of Ukraine»; e-mail: amtc@kndio.kiev.ua*

Abstract

Topicality: Today worldwide the search on means and methods that direct to rise the organism antiviral resistance is held. For this the different drugs with intensifying effect, pre-and probiotics, various combinations of